

[KULTURDEPARTEMENTET]

Opprettet 1.1.91 - Nedlagt 31.12.01

Nynorsk Normalvisning Utskriftsvisning Language

Rådsdirektiv (89/552/EØF) av 3. oktober 1989 om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene

og

Europaparlaments- og Rådsdirektiv 97/36/EF av 30. juni 1998 om endring av Rådsdirektiv 89/552/EØF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene

Uoffisiell konsolidert versjon

tilrettelagt av Kulturdepartementet

Fortalen til rådsdirektiv 89/552/EØF

om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene

Rådet for de Europeiske Fellesskap har

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske økonomiske fellesskap, særlig artikkel 57 paragraf 2 og artikkel 66,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen¹,

i samarbeid med Europaparlamentet²,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité³,

og ut fra følgende betraktninger:

(1) Fellesskapets mål som nedfelt i traktaten går ut på å skape en stadig nærmere sammenslutning mellom de europeiske folk, å fremme nærmere forbindelser mellom de stater Fellesskapet forener, å sikre økonomisk og sosial fremgang i statene gjennom felles opptreden ved å fjerne skrankene som deler opp Europa, å virke for en stadig bedring av sine folks levevilkår samt å verne og styrke fred og frihet.

(2) Ifølge traktaten skal det opprettes et felles marked som går ut på å fjerne medlemsstatene imellom hindringer for fri bevegelighet for tjenester og innføre en ordning som sikrer at konkurransen ikke fordreies.

(3)Kringkastingssendinger overført over landegrensene ved hjelp av forskjellige teknologier er en måte å fremme Fellesskapets mål på. Det bør treffes tiltak som muliggjør og sikrer overgangen fra nasjonale markeder til et felles marked for produksjon og distribusjon av programmer, og som skaper redelige konkurransevilkår uten å berøre den samfunnsmessig viktige oppgaven som er tillagt fjernsynstjenester.

(4)Europarådet har vedtatt Den europeiske konvensjon om fjernsyn over landegrensene.

(5)Ifølge traktaten skal det utstedes direktiver for å samordne bestemmelser med sikte på å lette adgangen til å starte selvstendig næringsvirksomhet.

(6)Fjernsyn er under normale forhold en tjenesteytelse som definert i traktaten.

(7)Ifølge traktaten skal det være fri bevegelighet for alle tjenester som vanligvis finner sted mot betaling, uten hensyn til ytelsenes innhold i kulturelt eller annet henseende og uten restriksjoner i forhold til statsborgere i en medlemsstat som har etablert seg i en annen medlemsstat enn tjenesteytelsens mottaker.

(8)Anvendt på kringkasting og formidling av fjernsynstjenester er denne retten på det fellesskapsrettslige plan også et særlig uttrykk for et mer generelt prinsipp, nemlig uttrykksfriheten slik denne er nedfelt i artikkel 10 nr. 1 i konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, som er ratifisert av alle medlemsstatene. Ved utstedelse av direktiver om kringkasting og formidling av fjernsynsprogrammer må fri utøvelse av slik virksomhet derfor sikres i lys av nevnte artikkel, dog med forbehold for begrensningene satt i samme artikkel nr. 2 og i traktatens artikkel 56 paragraf 1.

(9)Medlemsstatenes gjeldende lover og forskrifter om utøvelse av virksomhet som fjernsyn og formidling i kabelnett er uensartede, og noen av disse ulikhetene kan hemme den frie utvekslingen av sendinger i Fellesskapet og fordreie konkurransen på det felles marked.

(10)Alle slike restriksjoner på den frie adgangen til å utøve kringkastingsvirksomhet innenfor Fellesskapet må oppheves i henhold til traktaten.

(11)Parallelt med opphevingen må det skje en samordning av gjeldende lovgivninger. Samordningen må ta sikte på å lette både utøvelse av næringsvirksomhet på det aktuelle området og, i videre forstand, den frie utvekslingen av informasjon og tanker innenfor Fellesskapet.

(12)Det er følgelig nødvendig og tilstrekkelig at alle sendinger er i samsvar med lovgivningen i den medlemsstaten de kommer fra.

(13)Dette direktivet fastsetter de nødvendige minsteregler for å sikre fri adgang til kringkasting av sendinger. Det berører derfor ikke medlemsstatenes og deres myndigheters ansvar når det gjelder organisering herunder konsesjonsordninger, vilkår for tildeling av offentlig løyve eller avgiftsregler finansiering og programmenes innhold. Derfor opprettholdes den selvstendige kulturelle utviklingen i medlemsstatene og det kulturelle mangfoldet i Fellesskapet.

(14)På det felles marked er det nødvendig at alle sendinger som kommer fra Fellesskapet og er beregnet på å mottas innenfor Fellesskapet, særlig sendinger beregnet på å mottas i en annen medlemsstat, er i samsvar med gjeldende lovgivning for sendinger beregnet på å mottas av allmennheten i opprinnelsesstaten og med bestemmelsene i dette direktiv.

(15)Plikten som påligger opprinnelsesstaten til å føre kontroll med at sendingene er i samsvar med nasjonal lovgivning slik denne er samordnet ved dette direktiv, er etter fellesskapsretten tilstrekkelig til å sikre fri utveksling av sendinger uten at det er nødvendig å foreta ytterligere kontroll på samme grunnlag i medlemsstatene som mottar sendingene. Mottakende medlemsstat kan likevel unntaksvis og etter nærmere vilkår midlertidig innstille videresending av fjernsynssendinger.

(16)Det er av avgjørende betydning at medlemsstatene påser at det ikke finner sted handlinger som kan skade den frie utvekslingen av fjernsynsprogrammer og den frie handelen med disse, eller som kan fremme dannelsen av dominerende stillinger som ville

begrense pluralisme og frihet i informasjonsformidlingen over fjernsyn og i informasjonssektoren i sin helhet.

(17) Dette direktiv begrenser seg til å fastsette særlige regler om fjernsyn og berører ikke Fellesskapets gjeldende eller fremtidige harmoniseringsvedtak som særlig har til formål å sikre oppfyllelse av ufravikelige krav med hensyn til forbrukervern, redelighet i handel og konkurranse.

(18) En samordning er likevel nødvendig for å gjøre det lettere for personer og industrier som produserer kulturorienterte fjernsynsprogrammer å starte og utøve sin virksomhet.

(19) Når det gjelder visning av europeiske audiovisuelle produksjoner, har minstekrav som får anvendelse på alle offentlige og private fjernsynsselskaper i Fellesskapet, vært et middel til å fremme produksjon, uavhengig produksjon og distribusjon i ovennevnte industrier og utfyller andre tiltak som allerede er eller vil bli foreslått i samme øyemed.

(20) For at medlemsstatenes fjernsynsproduksjoner skal kunne tjene inn de nødvendige investeringene som er foretatt, er det derfor nødvendig å skape markeder som er store nok, ikke bare ved å innføre felles regler som åpner nasjonale markeder, men også ved å arbeide for at størstedelen av fjernsynets programtilbud i samtlige medlemsstater skal bestå av europeiske produksjoner, hver gang dette er mulig og kan skje på en hensiktsmessig måte. For å gjøre det mulig å overvåke anvendelsen av slike regler og forørlige målsettingene skal medlemsstatene avgi rapport til kommisjonen om anvendelsen av dette direktivs bestemmelser om hvor stor andel av sendetiden som skal avsettes for europeiske verker og uavhengige produksjoner. Ved beregningen av denne andelen bør det tas hensyn til Republikken Hellas' og Republikken Portugals spesielle situasjon. Kommisjonen må gjøre de øvrige medlemsstater kjent med hver medlemsstats rapport, eventuelt vedlagt en uttalelse som særlig tar hensyn til fremgangen som er gjort i forhold til tidligere år, førstegangsvisningenes andel av programvirksomheten, særlige forhold i forbindelse med nye fjernsynsselskaper, og den spesielle situasjonen som oppstår i stater som har lav audiovisuell produksjonskapasitet, eller hvor det tales et språk som har begrenset utbredelse.

(21) I denne forbindelse bør "europeiske verker" defineres på en måte som ikke berører medlemsstatenes mulighet til å utdype definisjonen når det gjelder fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet i samsvar med artikkel 3 nr. 1, samt i samsvar med fellesskapsretten og under hensyn til dette direktivs mål.

(22) Det er viktig å finne fram til hensiktsmessige verker og ordninger som er i samsvar med fellesskapsretten, og som fremmer gjennomføringen av disse målene med sikte på å treffe tiltak egnet til å stimulere virksomheten og utviklingen innen audiovisuell produksjon og distribusjon i Europa, særlig i stater som har lav produksjonskapasitet, eller hvor det tales et språk som har begrenset utbredelse. Nasjonale støtteordninger for å fremme utviklingen av europeisk produksjon vil kunne anvendes i den utstrekning de er i samsvar med fellesskapsretten.

(23) En plikt til å avsette en viss del av programtilbudet, i den grad det er mulig, for uavhengige produksjoner laget av produsenter som er uavhengige av fjernsynsselskapene, vil stimulere fremveksten av nye kilder til fjernsynsproduksjon, særlig små og mellomstore bedrifter. På denne måten vil det oppstå nye muligheter og nye markeder for skapende virksomhet, for kulturorienterte yrker og for kulturarbeidere. Når medlemsstatene definerer begrepet uavhengig produsent, skal de legge vekt på denne målsettingen ved å ta tilbørlig hensyn til små og mellomstore produsenter og påse at fjernsynsselskapenes koproduserende datterselskaper gis mulighet til økonomisk deltakelse.

(24) Det er nødvendig å treffe tiltak for at medlemsstatene skal kunne sikre at det går en viss tid fra den første kinofremvisningen av en film til den første fjernsynsfremvisningen.

(25) For å legge forholdene til rette for en aktiv politikk til fordel for et bestemt språk står det medlemsstatene fritt å fastsette nærmere eller strengere regler på grunnlag av språklige kriterier så lenge reglene er i samsvar med fellesskapsretten og særlig ikke får anvendelse på videresending av programmer som har sin opprinnelse i andre medlemsstater.

(26) For å sikre at forbrukernes interesser som fjernsynsseere er helt og fullt ivaretatt, er det av avgjørende betydning at fjernsynsreklame underkastes en rekke minsteregler og

normer, og at medlemsstatene har adgang til å fastsette nærmere eller strengere regler og i visse tilfeller andre vilkår for fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet.

(27) I forbindelse med sendinger som utelukkende er beregnet på å mottas innenlands, og som verken direkte eller indirekte kan mottas i en eller flere andre medlemsstater, må medlemsstatene kunne fastsette andre vilkår for reklameinnslag og andre grenser for reklamens omfang for å fremme kringkasting av sendinger av denne art, så lenge det skjer i samsvar med fellesskapsretten.

(28) Det er nødvendig å forby all fjernsynsreklame for sigaretter og andre tobakksvarer, også indirekte reklame som, uten at tobakksvarens navn nevnes uttrykkelig, prøver å omgå reklameforbudet ved å bruke merkenavn, symboler og andre kjennetegn for tobakksvarer eller foretak dersom foretakets kjente virksomhet eller hovedvirksomhet omfatter produksjon eller salg av slike varer.

(29) Det er også nødvendig å forby all fjernsynsreklame for legemidler og medisinsk behandling som er reseptpliktig i medlemsstaten hvis myndighet fjernsynsselskapet er underlagt, og innføre strenge kriterier for fjernsynsreklame for alkoholholdige drikkevarer.

(30) Ettersom sponing spiller en stadig større rolle i finansieringen av programmene, bør det fastsettes hensiktsmessige regler i denne forbindelse.

(31) I tillegg er det nødvendig å innføre regler for å beskytte mindreåriges fysiske, mentale og moralske utvikling i programmer og fjernsynsreklame.

(32) Selv om fjernsynsselskapene vanligvis plikter å påse at det i sendingene gis en lojal fremstilling av fakta og hendelser, er det likevel viktig å pålegge dem bestemte plikter når det gjelder retten til beriktigelse eller til tilsvarende tiltak, slik at enhver hvis rettmessige interesser krenkes ved anførsler i et fjernsynsprogram, faktisk kan gjøre disse rettighetene gjeldende

Fortalen til Europaparlamentets og Rådsdirektiv 97/36/EF

om endring av rådsdirektiv 89/552/EØF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene

Europaparlamentet og Rådet for Den Europeiske Union har-

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 57 nr. 2 og artikkel 66,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen¹,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité²

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B³, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 16. april 1997, og

ut fra følgende betraktninger:

1) Rådsdirektiv 89/552/EØF⁴ utgjør den rettslige rammen for fjernsynsvirksomheten i det indre marked.

2. I henhold til artikkel 26 i direktiv 89/552/EØF skal Kommisjonen senest ved utgangen av det femte året etter at nevnte direktiv ble vedtatt, framlegge for Europaparlamentet, Rådet og Den økonomiske og sosiale komité en rapport om gjennomføringen av direktivet og eventuelt framsette ytterligere forslag med sikte på å tilpasse direktivet til utviklingen på fjernsynsområdet.

3. Iverksettingen av direktiv 89/552/EØF samt rapporten om gjennomføringen av det har vist at det er nødvendig å klargjøre visse definisjoner eller forpliktelser som i henhold til direktivet påhviler medlemsstatene.
- 4)Kommisjonen understreket i sin melding av 19. juli 1994 kalt "Europa på vei mot informasjonsamfunnet: en handlingsplan" betydningen av at det finnes rammeregler for innholdet av audiovisuelle tjenester som kan sikre fri bevegelighet for slike tjenester i Fellesskapet og ivareta vekstmulighetene som ny teknologi representerer i denne sektoren, samtidig som det tas hensyn til særtrekkene ved de audiovisuelle programmene, særlig deres kulturelle og sosiologiske innvirkning, uansett hvordan de sendes.
- 5)Rådet hilste denne handlingplanen velkommen på sitt møte 28. september 1994 og la vekt på at den europeiske audiovisuelle industriens konkurranseevne må styrkes.
- 6)Kommisjonen har framlagt en grønnbok om beskyttelse av mindreårige og den menneskelige verdighet i forbindelse med audiovisuelle tjenester og informasjonstjenester og har forpliktet seg til å framlegge en grønnbok om utviklingen av de kulturelle sidene ved disse nye tjenestene.
- 7)Enhver rettslig ramme for de nye audiovisuelle tjenestene må være forenlig med hovedmålet for dette direktiv, som er å fastsette den rettslige rammen for fri bevegelighet for tjenester.
- 8)Det er av avgjørende betydning at medlemsstatene griper inn overfor tjenester som ligner fjernsynsvirksomhet, for å unngå enhver krenkelse av de grunnleggende prinsipper som må gjelde for informasjon, og for å hindre at det oppstår betydelige skjevheter med hensyn til fri bevegelighet og konkurranse.
- 9)Under Det europeiske råds møte i Essen 9. og 10. desember 1994 oppfordret stats- og regjeringssjefene Kommisjonen til å framlegge et forslag til endring av direktiv 89/552/EØF før deres neste møte.
- 10)Iverksettingen av direktiv 89/552/EØF har vist at begrepet jurisdiksjon slik det anvendes på det audiovisuelle området, må presiseres. På bakgrunn av rettspraksis ved De europeiske fellesskaps domstol bør etableringskriteriet være det grunnleggende kriterium for å fastsette den enkelte medlemsstats myndighet.
- 11)I samsvar med kriteriene Domstolen har fastsatt i dom av 25. juli 1991 i Factortame - saken⁵, innebærer begrepet etablering den faktiske utøvelsen av økonomisk virksomhet gjennom et fast forretningssted i et ubestemt tidsrom.
12. Etableringen av et fjernsynsselskap kan fastslås på grunnlag av en rekke praktiske kriterier, f.eks. stedet der tjenesteyterens hovedkontor ligger, stedet der avgjørelser om politikken for programsammensetningen vanligvis treffes, stedet der den endelige utgaven av programmet som skal sendes til allmennheten, redigeres og settes sammen, og stedet der en betydelig del av den arbeidsstyrken som er nødvendig for å utøve fjernsynsvirksomheten, befinner seg.
- 13)Ved å fastsette en rekke praktiske kriterier bør det på en uttømmende måte kunne fastslås at et fjernsynsselskap er underlagt én og bare én medlemsstats myndighet i forbindelse med tjenesteyting som omfattes av dette direktiv. På bakgrunn av Domstolens rettspraksis og for å unngå tilfeller der det er et tomrom med hensyn til myndighet, bør likevel etableringskriteriet i henhold til artikkel 52 og etterfølgende artikler i traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap være det endelige kriterium for å avgjøre en medlemsstats myndighet.
- 14)I samsvar med Domstolens faste rettspraksis⁶ beholder en medlemsstat retten til å treffe tiltak overfor et fjernsynsselskap som er etablert i en annen medlemsstat, men som retter hele eller størstedelen av sin virksomhet mot førstnevnte medlemsstats territorium, dersom etableringen har funnet sted med sikte på å unndra seg reglene som ville få anvendelse på selskapet dersom det var etablert på førstnevnte medlemsstats territorium.
- 15)I henhold til artikkel F nr. 2 i traktaten om Den europeiske union skal Unionen

respektere de grunnleggende rettigheter, slik de er sikret i konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, som generelle prinsipper i fellesskapsretten. Ethvert tiltak som har som mål å begrense mottaking og/eller utsette videresending av fjernsynssendinger, og som treffes i henhold til artikkel 2a i direktiv 89/552/EØF, som endret ved dette direktiv, må være forenlig med ovennevnte prinsipper.

16) Bestemmelsene i direktiv 89/552/EØF, som endret ved dette direktiv, må gjennomføres effektivt i hele Fellesskapet for å sikre rettferdig konkurranse på kommersielt grunnlag mellom foretak innen samme sektor.

17) Direkte berørt tredjemann, herunder borgere i andre medlemsstater, må kunne gjøre sin rett etter nasjonal lovgivning gjeldende overfor vedkommende rettsmyndighet eller andre myndigheter i den medlemsstat hvis myndighet det fjernsynsselskapet er underlagt som ikke overholder de nasjonale bestemmelsene som er fastsatt ved gjennomføringen av direktiv 89/552/EØF, som endret ved dette direktiv.

18) Det er av avgjørende betydning at medlemsstatene kan treffe tiltak for å beskytte retten til informasjon og sikre allmennheten bred adgang til videresendte fjernsynssendinger av nasjonale eller ikke-nasjonale begivenheter som har vesentlig samfunnsmessig betydning, f.eks. olympiske leker og verdensmesterskap eller europamesterskap i fotball. For dette formål beholder medlemsstatene retten til å treffe tiltak som er forenlige med fellesskapsretten, med henblikk på å regulere utøvelsen av eneretten til å kringkaste slike begivenheter gjennom fjernsynsselskaper som er underlagt deres myndighet.

19. Det bør treffes tiltak innenfor en fellesskapsramme for å unngå eventuell juridisk usikkerhet og vridning av markedsvilkårene og for å forene fri bevegelighet for fjernsynstjenester med behovet for å hindre en eventuell omgåelse av nasjonale tiltak som er truffet for å beskytte en rettmessig allmenn interesse.

20) I dette direktiv bør det særlig fastsettes bestemmelser om fjernsynsselskapenes utøvelse av den enerett de måtte ha kjøpt til å kringkaste begivenheter som anses å ha vesentlig samfunnsmessig betydning i en annen medlemsstat enn den medlemsstat hvis myndighet fjernsynsselskapene er underlagt. For at spekulativt oppkjøp av rettigheter med henblikk på å omgå nasjonale tiltak skal kunne forhindres, bør de aktuelle bestemmelsene få anvendelse på avtaler som er inngått etter kunngjøringen av dette direktiv, og som gjelder begivenheter som finner sted etter at det er trådt i kraft. Dersom avtaler inngått før kunngjøringen av dette direktiv fornyes, anses de som nye avtaler.

21) Begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning bør for dette direktivs formål oppfylle visse kriterier, det vil si de må være ekstraordinære begivenheter som er av interesse for allmennheten i Den europeiske union eller i en bestemt medlemsstat eller i en betydelig del av en bestemt medlemsstat, og som på forhånd er tilrettelagt av en arrangør som etter loven har rett til selge rettigheter i forbindelse med denne begivenheten.

22) I dette direktiv menes med "vederlagsfritt fjernsyn" kringkasting gjennom en offentlig eller kommersiell kanal av programmer som er tilgjengelige for allmennheten uten annen betaling enn den kringkastingsfinansiering som er mest utbredt i den enkelte medlemsstat (f.eks. kringkastingsavgift og/eller abonnementsavgift til et kabelselskap).

23) Medlemsstatene kan fritt treffe alle tiltak de anser nødvendige når det gjelder programmer som kringkastes fra tredjestater og ikke oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 2 i direktiv 89/552/EØF, som endret ved dette direktiv, forutsatt at de er forenlige med fellesskapsretten og Fellesskapets internasjonale forpliktelser.

24) For å fjerne hindringene som skyldes forskjeller mellom de nasjonale lovgivninger om fremme av europeiske verker, inneholder direktiv 89/552/EØF, som endret ved dette direktiv, bestemmelser hvis siktemål er å harmonisere disse lovgivningene. Bestemmelsene, som først og fremst har som formål å liberalisere handelen, må omfatte bestemmelser om harmonisering av konkurransevilkårene.

25) I henhold til artikkel 128 nr. 4 i traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap skal Fellesskapet dessuten ta kulturelle forhold i betraktning når det utøver sin virksomhet i henhold til andre bestemmelser i traktaten.

26) I grønboken om "strategivalg for å styrke programindustrien i sammenheng med Den europeiske unions politikk på det audiovisuelle området", som ble vedtatt av Kommissjonen 7. april 1994, foreslås det bl.a. tiltak for å fremme europeiske verker med henblikk på å styrke sektorens utvikling. Også programmet *Media II*, hvis siktemål er å støtte utdanning, utvikling og distribusjon innen den audiovisuelle sektor, er utarbeidet for å muliggjøre utvikling av europeiske verker. Kommissjonen har foreslått at produksjon av europeiske verker i tillegg bør fremmes gjennom en fellesskapsordning som f.eks. et garantifond.

27. Fjernsynsselskaper, programskapere, produsenter, opphavsmenn og andre sakkyndige bør oppmuntres til å utarbeide mer detaljerte konsepter og strategier med sikte på å utvikle europeisk audiovisuell produksjon i form av spillefilm rettet mot et internasjonalt publikum.

28) I tillegg til betraktningene ovenfor må forholdene legges til rette for å forbedre programindustriens konkurranseevne. Meldingene om anvendelsen av artikkel 4 og 5 i direktiv 89/552/EØF, som ble vedtatt av Kommissjonen 3. mars 1994 og 15. juli 1996 i samsvar med artikkel 4 nr. 3 i nevnte direktiv, konkluderer med at tiltak for å fremme europeiske verker kan bidra til slik forbedring, men at de må ta hensyn til utviklingen på fjernsynsområdet.

29) Bestemmelsene i artikkel 4 og 5 bør ikke få anvendelse på kanaler som sender programmer utelukkende på et språk som ikke er et av medlemsstatenes språk. Når ett eller flere slike språk dekker en del av, men ikke hele kanalens sendetid, bør bestemmelsene i artikkel 4 og 5 ikke få anvendelse på sistnevnte del av sendetiden.

30) Andelen av europeiske verker må oppnås samtidig som økonomiske realiteter tas i betraktning. Det er derfor nødvendig med et system som sikrer at dette målet gradvis kan nås.

31) Med henblikk på å fremme produksjonen av europeiske verker er det av avgjørende betydning at Fellesskapet støtter uavhengige produsenter, samtidig som det tas hensyn til den enkelte medlemsstats audiovisuelle kapasitet og behovet for å beskytte de minst utbredte språkene i Unionen. Når medlemsstatene definerer begrepet "uavhengig produsent", bør de ta behørig hensyn til kriterier som eiendomsrett til produksjonsselskapet, hvor mange programmer som leveres til samme fjernsynsselskap, og innehav av sekundære rettigheter.

32) Spørsmålet om fastsettelse av særlige frister for de ulike former for visning av kinematografiske verker i fjernsyn må i første rekke avgjøres i avtalene mellom de berørte parter eller de aktuelle representanter for bransjen.

33) Reklame for legemidler til mennesker hører inn under direktiv 92/28/EØF⁷.

34) Den daglige sendetiden som er avsatt til meldinger fra fjernsynsselskap i forbindelse med dets egne programmer og tilleggsprodukter direkte avledet av disse programmene eller til meldinger om offentlige tjenester og til vederlagsfrie innslag om veldedige formål, skal ikke inngå i den maksimale sendetid per dag eller per time som kan avsettes til reklame og telekjøp.

35) For å unngå konkurransevridning er dette unntaket begrenset til å gjelde meldinger om produkter som på samme tid oppfyller vilkåret om å være et tilleggsprodukt og vilkåret om å være direkte avledet av de berørte programmene. Uttrykket "tilleggsprodukt" betegner produkter som uttrykkelig er beregnet på å la seerne utnytte alle fordelene ved disse programmene, eventuelt på interaktivt grunnlag.

36. Med henblikk på utviklingen innen telekjøp, som utgjør en betydelig økonomisk virksomhet for samtlige markedsdeltakere og en reell avsetningsmulighet for varer og tjenester i Fellesskapet, er det viktig å endre reglene om sendetid og sikre et høyere nivå for forbrukervern ved at det innføres egnede standarder for disse sendingenes form og innhold.

37) Når vedkommende nasjonale myndigheter overvåker gjennomføringen av relevante bestemmelser, må de når det gjelder kanaler som ikke utelukkende er viet telekjøp, kunne skille mellom på den ene side sendetiden avsatt til telekjøp, reklameinnslag og andre

former for reklame, og på den annen side sendetiden avsatt til telekjøpvinduer. Det er derfor nødvendig og tilstrekkelig at hvert telekjøpvindu klart kan identifiseres ved optiske og akustiske midler, i det minste ved vinduets begynnelse og slutt.

38)Direktiv 89/552/EØF, som endret ved dette direktiv, får anvendelse på kanaler som utelukkende er viet telekjøp eller selvfremmende virksomhet, uten tradisjonelle programmer som nyheter, sport, film, dokumentarfilm og drama, bare for disse direktivers formål og med forbehold for at slike kanaler hører inn under virkeområdet for andre fellesskapsbestemmelser.

39)Det er nødvendig å presisere at selvfremmende virksomhet er en særskilt form for reklame som fjernsynsselskapet bruker til å fremme sine egne produkter, tjenester, programmer eller kanaler. Særlig forhåndsklipp ("trailers") som består av utdrag av programmer, bør behandles som programmer. Ettersom selvfremmende virksomhet er et nytt og relativt ukjent fenomen, kan det ved framtidige endringer av dette direktiv i særlig grad bli behov for å revidere bestemmelsene om denne virksomheten.

40)Reglene for å beskytte mindreåriges fysiske, mentale og moralske utvikling bør gjøres klarere. Det hensynet til offentlighetens interesse som medlemsstatene og Fellesskapet ønsker å ivareta, bør kunne imøtekommes ved at det skilles klart mellom programmer som er helt forbudt, og programmer som kan tillates forutsatt at det treffes passende tekniske tiltak.

41)Ingen av bestemmelsene i dette direktiv om beskyttelse av mindreårige og den offentlige orden krever at de aktuelle tiltak iverksettes ved hjelp av forhåndskontroll av fjernsynssendingene.

42)I samarbeid med vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal Kommisjonen foreta en undersøkelse av mulige fordeler og ulemper ved andre tiltak med sikte på å lette foreldres eller andre foresattes kontroll med hvilke programmer mindreårige kan se, der det særlig skal vurderes om det er ønskelig

—å kreve at nye tv-apparater utstyres med en teknisk innretning som gjør det mulig for foreldre eller andre foresatte å sile ut visse programmer,

—å innføre passende klassifiseringssystemer,

—å fremme en familievennlig fjernsynspolitik og andre pedagogiske og bevisstgjørende tiltak,

—å ta i betraktning erfaringene som er gjort på dette området i og utenfor Europa, samt synspunkter fra de berørte parter, f.eks. fjernsynsselskaper, produsenter, pedagoger, medie-eksperter og relevante organisasjoner,

med henblikk på å framlegge passende forslag til regelverk eller andre tiltak, om nødvendig før fristen fastsatt i artikkel 26.

43)Direktiv 89/552/EØF bør endres for å gjøre det mulig for fysiske eller juridiske personer hvis virksomhet bl.a. omfatter framstilling eller salg av reseptpliktige legemidler og reseptpliktig medisinsk behandling, å sponse fjernsynsprogrammer, forutsatt at slik sponing ikke er en omgåelse av forbudet mot fjernsynsreklame for reseptpliktige legemidler og reseptpliktig medisinsk behandling.

44)Målet med framgangsmåten vedtatt i direktiv 89/552/EØF og dette direktiv er å gjennomføre den grunnleggende harmonisering som er nødvendig og tilstrekkelig for å sikre fri bevegelighet for fjernsynssendinger i Fellesskapet. Medlemsstatene kan fritt anvende mer detaljerte eller strengere regler på fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet på de områder som samordnes ved dette direktiv, herunder bl.a. regler for gjennomføring av språkpolitiske mål og beskyttelse av offentlighetens interesser med hensyn til fjernsynets rolle som formidler av informasjon, utdanning, kultur og underholdning samt regler som ivaretar behovet for å sikre pluralisme i informasjonsindustrien og i media og for å beskytte konkurransen med henblikk på å unngå misbruk av en dominerende stilling og/eller opprettelse eller styrking av en dominerende stilling gjennom fusjon, avtaler, overtakelser eller lignende tiltak. Slike regler må være

forenlige med fellesskapsretten.

45) Målet om støtte til europeisk audiovisuell produksjon kan nås i medlemsstatene innen rammen av organiseringen av deres fjernsynstjenester, bl.a. ved å pålegge visse fjernsynsselskaper å ivareta offentlighetens interesser, bl.a. plikt til å bidra betydelig til investering i europeiske produksjoner.

46) Artikkel B i traktaten om Den europeiske union fastslår at Unionen har som mål bl.a. å opprettholde gjeldende fellesskapsrett fullt ut —

Har vedtatt dette direktiv

Kapittel 1. Definisjoner

Artikkel 1

I dette direktiv menes med

- a) "fjernsynssending", førstegangsutsending over tråd eller med radiobølger, også via satellitt, i ukodet eller kodet form, av fjernsynsprogrammer beregnet på allmennheten. Begrepet omfatter overføring av programmer mellom foretak for videresending til allmennheten. Det omfatter ikke kommunikasjonstjenester som på individuelt anrop formidler informasjon eller andre meldinger, f.eks. telefakstjenester, elektroniske databanker og andre lignende tjenester,
- b) "fjernsynsselskap", fysisk eller juridisk person som har redaksjonelt ansvar for sammensetningen av tilbudet av fjernsynsprogrammer i henhold til bokstav a), og som sender dem eller lar en tredjemann sende dem,
- c) "fjernsynsreklame", enhver meddelelse uansett form som sendes over fjernsyn, enten mot betaling eller lignende vederlag eller for å fremme egen virksomhet, av et offentlig eller privat foretak i forbindelse med handels-, industri- og håndverksvirksomhet eller virksomhet i frie yrker for å markedsføre levering av varer eller tjenester, herunder fast eiendom, rettigheter og forpliktelser, mot betaling,
- d) "skjult reklame", muntlig eller visuell presentasjon i programmer av en vareprodusents eller en tjenesteleverandørs varer, tjenester, navn, varemerke eller virksomhet dersom presentasjonen skjer bevisst i reklameøyemed fra fjernsynsselskapets side og seerne kan villedes med hensyn til presentasjonens art. Slik presentasjon anses som tilsiktet særlig dersom den skjer mot betaling eller lignende vederlag,
- e) "sponsing", ethvert bidrag fra et offentlig eller privat foretak som ikke driver fjernsynsvirksomhet eller produksjon av audiovisuelle verker, til finansiering av fjernsynsprogrammer med henblikk på salgsfremmende omtale eller fremvisning av foretakets navn, varemerke, image, virksomhet eller produkter,
- f) telekjøp, kringkasting av direkte tilbud til seerne med henblikk på levering av varer og tjenester, herunder fast eiendom, rettigheter og forpliktelser, mot betaling.

Kapittel II. Almennlige bestemmelser

Artikkel 2

1. Hver medlemsstat skal sikre at alle fjernsynsprogrammer sendt av fjernsynsselskaper underlagt denne medlemsstats myndighet er i samsvar med reglene i gjeldende lovgivning for sendinger beregnet på allmennheten i denne medlemsstat.

2. For dette direktivs formål skal fjernsynsselskaper være underlagt en medlemsstats myndighet dersom

— de er etablert i denne medlemsstaten i samsvar med nr. 3,

—de omfattes av nr. 4.

3. For dette direktivs formål skal et fjernsynsselskap anses som etablert i en medlemsstat i følgende tilfeller:

a) fjernsynsselskapet har sitt hovedkontor i denne medlemsstaten, og redaksjonelle avgjørelser om programsammensetningen tas i den aktuelle medlemsstaten,

b) dersom fjernsynsselskapets hovedkontor ligger i en medlemsstat, men redaksjonelle avgjørelser om programsammensetningen tas i en annen medlemsstat, skal selskapet anses som etablert i den medlemsstaten der en betydelig del av arbeidsstyrken som er engasjert i fjernsynsvirksomheten, er beskjeftiget. Dersom en betydelig del av arbeidsstyrken som er engasjert i fjernsynsvirksomheten, er beskjeftiget i hver av medlemsstatene, skal fjernsynsselskapet anses som etablert i den medlemsstaten der hovedkontoret ligger. Dersom en betydelig del av arbeidsstyrken som er engasjert i fjernsynsvirksomheten, ikke er beskjeftiget i noen av medlemsstatene, skal fjernsynsselskapet anses som etablert i den medlemsstaten der det først begynte kringkastingen i samsvar med denne medlemsstatens lovgivning, forutsatt at det fortsatt har en stabil og reell økonomisk tilknytning til denne medlemsstaten,

c) dersom et fjernsynsselskap har sitt hovedkontor i en medlemsstat, men avgjørelsene om programsammensetningen tas i en tredjestat, eller omvendt, skal det anses som etablert i den berørte medlemsstat dersom en betydelig del av arbeidsstyrken som er engasjert i fjernsynsvirksomheten, er beskjeftiget i denne medlemsstaten.

4. Fjernsynsselskaper som ikke omfattes av bestemmelsene i nr. 3, skal anses som underlagt en medlemsstats myndighet i følgende tilfeller:

a) når de nytter en frekvens som vedkommende medlemsstat har gitt tillatelse til å bruke,

b) selv om de ikke nytter en frekvens som vedkommende medlemsstat har gitt tillatelse til å bruke, når de bruker en satellittkapasitet som hører inn under medlemsstaten,

c) selv om de ikke nytter en frekvens som vedkommende medlemsstat har gitt tillatelse til å bruke, eller en satellittkapasitet som hører inn under medlemsstaten, når de bruker en satellittjordstasjon i denne medlemsstaten.

5. Dersom spørsmålet om hvilken medlemsstat som har jurisdiksjon, ikke kan avgjøres i samsvar med nr. 3 og 4, skal vedkommende medlemsstat være den medlemsstat der fjernsynsselskapet er etablert i henhold til artikkel 52 og etterfølgende artikler i traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap.

6. Dette direktiv får ikke anvendelse på fjernsynssendinger som utelukkende er beregnet på å mottas i tredjestater, og som verken mottas direkte eller indirekte av seerne i én eller flere medlemsstater.

Artikkel 2 a

1. Medlemsstatene skal sikre fri mottaking og skal ikke hindre videresending på sitt territorium av fjernsynssendinger fra andre medlemsstater på grunn av forhold som faller inn under områder som samordnes ved dette direktiv.

2. Medlemsstatene kan midlertidig gjøre unntak fra nr. 1 dersom følgende forhold foreligger:

a. en fjernsynssending fra en annen medlemsstat utgjør et åpenbart, vesentlig og alvorlig brudd på artikkel 22 nr. 1 eller 2 og/eller artikkel 22a,

b) fjernsynsselskapet har i løpet av de tolv foregående månedene allerede overtrådt én eller flere av bestemmelsene nevnt i bokstav a) ved minst to anledninger,

c) vedkommende medlemsstat har gitt fjernsynsselskapet og Kommisjonen skriftlig melding om de påståtte overtredelsene og om de tiltak den har til hensikt å treffe dersom

overtredelse skjer igjen,

d) konsultasjoner med sendermedlemsstaten og Kommisjonen har ikke ført til en minnelig løsning innen 15 dager etter at meldingen omhandlet i bokstav c) ble gitt, og den påståtte overtredelsen fortsetter.

Kommisjonen skal innen to måneder etter at det ble gitt underretning om tiltakene medlemsstaten har truffet, avgjøre om tiltakene er i samsvar med fellesskapsretten. Dersom Kommisjonen avgjør at tiltakene ikke er i samsvar med fellesskapsretten, skal medlemsstaten anmodes om straks å stanse tiltakene.

3. Nr. 2 er ikke til hinder for at det innledes saksbehandling, treffes forholdsregler eller sanksjoner i forbindelse med de aktuelle overtredelsene i den medlemsstat hvis myndighet fjernsynsselskapet er underlagt

Artikkel 3

1. Når det gjelder fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet, skal medlemsstatene ha adgang til å fastsette nærmere eller strengere regler på områder omfattet av dette direktiv.

2. Medlemsstatene skal med høvelige midler innen rammen av sin egen lovgivning påse at fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet faktisk etterkommer bestemmelsene i dette direktiv.

3. Tiltakene skal omfatte passende framgangsmåter for å gjøre det mulig for direkte berørt tredjemann, herunder borgere i andre medlemsstater, å henvende seg til vedkommende rettsmyndighet eller andre myndigheter for at disse bestemmelsene faktisk skal bli overholdt i samsvar med gjeldende nasjonale bestemmelser.

Artikkel 3a

1. Den enkelte medlemsstat kan treffe tiltak i samsvar med fellesskapsretten for å sikre at fjernsynsselskaper underlagt dens myndighet ikke utnytter sin enerett til å videresende begivenheter som anses å ha vesentlig samfunnsmessig betydning, på en slik måte at en betydelig del av seerne i nevnte medlemsstat hindres i å kunne følge slike begivenheter sendt direkte eller i opptak over vederlagsfritt fjernsyn. Dersom det er tilfellet, skal den berørte medlemsstat utarbeide en liste over de aktuelle begivenheter, nasjonale eller ikke-nasjonale, som den anser for å ha vesentlig samfunnsmessig betydning. Listen skal utarbeides på en klar og oversiktlig måte og til rett tid. I denne sammenheng skal den berørte medlemsstat også avgjøre om disse begivenhetene helt eller delvis skal kunne sendes direkte, eller, i de tilfeller der det i offentlighetens interesse av objektive grunner er nødvendig eller hensiktsmessig, helt eller delvis skal kunne sendes i opptak.

2. Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommisjonen om ethvert tiltak som er truffet eller planlagt i henhold til nr. 1. Innen en frist på tre måneder etter at underretningen ble gitt, skal Kommisjonen kontrollere at disse tiltakene er i samsvar med fellesskapsretten, og underrette de andre medlemsstatene om dem. Den skal anmode om en uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 23a. Den skal umiddelbart offentliggjøre tiltakene som er truffet, i *De Europeiske Fellesskaps Tidende* og skal minst én gang i året offentliggjøre en konsolidert liste over tiltakene medlemsstatene har truffet.

3. Medlemsstatene skal med høvelige midler og innen rammen av sin lovgivning sikre at fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet ikke utøver eneretten de har kjøpt etter den dato dette direktiv ble kunngjort, på en slik måte at en betydelig del av seerne i en annen medlemsstat hindres i å kunne følge begivenhetene som sistnevnte medlemsstat har definert i samsvar med numrene ovenfor, helt eller delvis sendt direkte, eller, i de tilfeller der det i offentlighetens interesse av objektive grunner er nødvendig eller hensiktsmessig, helt eller delvis sendt i opptak over vederlagsfritt fjernsyn, som fastsatt av den andre medlemsstaten i samsvar med nr. 1.

Kapittel III. Tiltak for å fremme distribusjon og produksjon av fjernsynsprogrammer

Artikkel 4

1. Medlemsstatene skal hver gang det er mulig og med høvelige midler påse at fjernsynsselskaper forbeholder europeiske verker som definert i artikkel 6 størstedelen av sendetiden med unntak av tid avsatt til nyheter, sportsbegivenheter, underholdningsprogrammer som inneholder et konkurranseelement, reklame, tekst-tv-og telekjøptjenester. Under hensyn til fjernsynselskapets ansvar overfor seerne når det gjelder informasjon, opplysning, kultur og underholdning, bør denne andelen oppnås gradvis på grunnlag av passende kriterier.

2. Dersom det ikke er mulig å oppnå andelen av sendetiden fastsatt i nr. 1, skal den ikke være lavere enn snittet for 1988 i vedkommende medlemsstat.

For Republikken Hellas' og Republikken Portugals del skal året 1988 byttes ut med året 1990.

3. Fra 3. oktober 1991 skal medlemsstatene hvert annet år avgi rapport til Kommisjonen om anvendelsen av denne artikkel og artikkel 5.

Når det gjelder hvert av de fjernsynsprogrammene som er underlagt vedkommende medlemsstats myndighet, skal rapporten bl.a. inneholde en statistisk oversikt over hva som er oppnådd med hensyn til andel av sendetid som nevnt i denne artikkel og i artikkel 5, og i hvert enkelt tilfelle angi hvorfor det ikke har vært mulig å nå andelen av sendetiden, samt de tiltakene som er truffet eller planlagt for å oppnå denne andelen.

Kommisjonen skal gjøre de andre medlemsstatene og Europaparlamentet kjent med rapportene, som eventuelt skal være vedlagt en uttalelse. Kommisjonen skal påse at denne artikkel og artikkel 5 får anvendelse i samsvar med traktatens bestemmelser. I sin uttalelse kan Kommisjonen særlig ta hensyn til fremgangen som er gjort i forhold til tidligere år, førstegangsvisningenes andel av programvirksomheten, særlige forhold i forbindelse med nye fjernsynsselskaper og den spesielle situasjonen som oppstår i stater som har lav audiovisuell produksjonskapasitet, eller hvor det tales et språk som har begrenset utbredelse.

4. Senest ved utgangen av det femte året etter at dette direktiv ble vedtatt, skal Rådet ta gjennomføringen av denne artikkel opp til ny vurdering på grunnlag av en rapport fra Kommisjonen ledsaget av de revisjonsforslagene denne finner det påkrevet å fremsette.

I denne forbindelse skal det i Kommisjonens rapport, på grunnlag av opplysningene fremlagt av medlemsstatene i henhold til nr. 3, særlig tas hensyn til utviklingen på fellesskapsmarkedet og den internasjonale sammenheng.

Artikkel 5

Medlemsstatene skal hver gang det er mulig og med høvelige midler påse at fjernsynsselskapene forbeholder europeiske verker laget av produsenter som er uavhengige av fjernsynsselskapene, minst 10% av sendetiden med unntak av tid avsatt til nyheter, sportsbegivenheter, underholdningsprogrammer som inneholder et konkurranseelement, reklame, tekst-tv- og telekjøptjenester, alternativt minst 10% av programbudsjettet, alt etter hva medlemsstaten selv velger. Under hensyn til fjernsynselskapets ansvar overfor seerne når det gjelder informasjon, opplysning, kultur og underholdning, bør denne andelen av sendetiden oppnås gradvis på grunnlag av passende kriterier; den må oppnås ved at en passende andel øremerkes for verker av nyere dato, dvs. verker som sendes senest fem år etter at de ble produsert.

Artikkel 6

1. I dette kapittel menes med europeiske verker

- a. verker som har sin opprinnelse i medlemsstatene,

b) verker som har sin opprinnelse i europeiske tredjestater som er part i den europeiske konvensjon om fjernsyn over landegrensene, vedtatt av Europarådet, dersom verkene oppfyller vilkårene i nr. 2,

c) verker som har sin opprinnelse i andre europeiske tredjestater, og som oppfyller vilkårene i nr. 3.

Bokstav b) og c) får anvendelse under forutsetning av at verker som har sin opprinnelse i medlemsstatene, ikke blir utsatt for diskriminerende tiltak i de berørte tredjestater.

2. Verker nevnt i nr. 1 bokstav a) og b) er verker som hovedsakelig er laget med medvirkning av opphavsmenn og medarbeidere bosatt i en eller flere stater angitt i nr. 1 bokstav a) og b), dersom verkene oppfyller ett av følgende tre vilkår:

a) de er laget av en eller flere produsenter etablert i en eller flere av disse statene, eller

b) produksjonen av verkene overvåkes og kontrolleres faktisk av en eller flere produsenter etablert i en eller flere av disse statene, eller

c) koprodusenter i disse statene står for størstedelen av de totale koproduksjonskostnadene, og koproduksjonen kontrolleres ikke av en eller flere produsenter etablert utenfor disse statene.

3. Verker nevnt i nr. 1 bokstav c) er verker laget enten utelukkende med medvirkning av eller i koproduksjon med produsenter etablert i én eller flere medlemsstater, av produsenter etablert i én eller flere europeiske tredjestater som Fellesskapet har inngått avtaler med som omfatter den audiovisuelle sektor, dersom verkene hovedsakelig er laget med medvirkning av opphavsmenn og medarbeidere som er bosatt i én eller flere europeiske stater.

4. Verker som ikke er europeiske verker i henhold til nr. 1, men som er produsert innen rammen av bilaterale avtaler om koproduksjon inngått mellom medlemsstater og tredjestater, skal anses som europeiske verker, forutsatt at koprodusenter i Fellesskapet dekker størstedelen av de totale produksjonskostnadene, og at produksjonen ikke kontrolleres av én eller flere produsenter etablert utenfor medlemsstatenes territorium

5. Verker som ikke er europeiske verker i henhold til nr. 1 og 4, men hovedsakelig laget med medvirkning av opphavsmenn og medarbeidere som er bosatt i en eller flere medlemsstater, skal anses som europeiske verker i samme forhold som koprodusenter i Fellesskapet har bidratt til å dekke de totale produksjonskostnadene.

Artikkel 7

Medlemsstatene skal påse at fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet ikke sender kinematografiske verker utenom tidsrommene som er avtalt med rettighetshaverne.

Artikkel 8

Artikkel 9

Dette kapittel får ikke anvendelse på fjernsynssendinger som er beregnet på lokale seere, og som ikke inngår i et riksnett.

Kapittel IV: Fjernsynsreklame, sponing og telekjøp

Artikkel 10

1. Fjernsynsreklame og telekjøp skal klart kunne identifiseres som sådanne og holdes tydelig atskilt fra resten av programmet ved optiske og/eller akustiske hjelpemidler.

2. Isolerte reklameinnslag og telekjøp skal bare forekomme unntaksvis.
3. Reklame og telekjøp skal ikke nytte metoder som påvirker underbevisstheten.
4. Skjult reklame og skjult telekjøp er forbudt.

Artikkel 11

1. Reklame og telekjøp skal settes inn mellom programmene. Med forbehold for vilkår som fastsatt nedenfor i nr. 2-5 kan reklame og telekjøp også forekomme i programmene når det skjer slik at programmenes integritet og verdi ikke berøres fordi det tas hensyn til naturlige opphold i programmet samt programmets varighet og art, og slik at rettighetshavernes rettigheter ikke berøres.

2. I programmer som består av selvstendige enheter, eller i sportsprogrammer og sendinger fra begivenheter og forestillinger med lignende oppbygning der det forekommer pauser, skal reklame og telekjøp settes inn bare mellom de uavhengige delene av programmet eller i pausene.

3. Sending av audiovisuelle verker som spillefilmer og filmer laget for fjernsyn (med unntak av serier, føljetonger, lette underholdningsprogrammer og dokumentarfilmer) kan, dersom den oppsatte varigheten overskrider 45 minutter, avbrytes én gang for hver periode på 45 minutter. Ytterligere ett avbrudd er tillatt dersom den oppsatte varigheten overskrider to eller flere hele perioder på 45 minutter med minst 20 minutter.

4. Dersom andre programmer enn dem som faller inn under nr. 2, avbrytes av reklame eller telekjøp, skal det gå minst 20 minutter mellom hvert påfølgende reklameavbrudd i programmene.

5. Reklame og telekjøp skal ikke settes inn i overføringer av gudstjenester. Nyhets-, aktualitets- og dokumentarsendinger, religiøse programmer og barneprogrammer skal ikke avbrytes av reklame eller telekjøp dersom den oppsatte varigheten er kortere enn 30 minutter. Dersom den oppsatte varigheten er 30 minutter eller lengre, skal bestemmelsene i de foregående ledd få anvendelse.

Artikkel 12

Fjernsynsreklame og telekjøp skal ikke:

- a) krenke den menneskelige verdighet
- b) være rase, kjønns eller nasjonalitetsdiskriminerende
- c) krenke religiøse eller politiske overbevisninger
- d) bidra til atferd som er skadelig for helse eller sikkerhet
- e) bidra til miljøskadelig atferd

Artikkel 13

All form for fjernsynsreklame og telekjøp som gjelder sigaretter og andre tobakksvarer er forbudt.

Artikkel 14

1. Fjernsynsreklame for legemidler og medisinsk behandling som er reseptpliktig i medlemsstaten hvis myndighet fjernsynsselskapet er underlagt, er forbudt.

2. Telekjøp som gjelder legemidler som omfattes av en markedsføringstillatelse i henhold til rådsdirektiv 65/65/EØF av 26. januar 1965 om tilnærming av lover og forskrifter om

farmasøytiske spesialpreparater, samt telekjøp som gjelder medisinsk behandling, er forbudt.

Artikkel 15

Fjernsynsreklame og telekjøp som gjelder alkoholholdige drikker, skal være i samsvar med følgende kriterier:

- a) den skal ikke være spesielt rettet mot mindreårige og særskilt ikke fremvise mindreårige som nyter slike drikkevarer,
- b) den skal ikke forbinde alkoholinntak med økte fysiske prestasjoner eller bilkjøring,
- c) den skal ikke skape inntrykk av at inntak av alkohol bidrar til sosial og seksuell fremgang,
- d) den skal ikke antyde at alkoholholdige drikker har helbredende virkning, eller at de virker stimulerende eller beroligende eller er et middel til å løse personlige problemer,
- e) den skal ikke oppfordre til overdrevet inntak av alkohol eller fremstille avhold eller måtehold i et negativt lys,
- f) den skal ikke fremheve høyt alkoholinnhold som en positiv egenskap ved drikkene.

Artikkel 16

1. Fjernsynsreklame skal ikke påføre mindreårige moralsk eller fysisk skade og skal derfor for å beskytte dem være i samsvar med følgende kriterier:

- a) den skal ikke direkte påvirke mindreårige til å kjøpe et produkt eller en tjeneste ved å utnytte deres uerfarenhet eller godtroenhet,
- b) den skal ikke direkte påvirke mindreårige til å overtale foreldrene eller andre til å kjøpe produktene eller tjenestene det reklameres for,
- c) den skal ikke utnytte mindreåriges særlige tillit til foreldre, lærere eller andre personer,
- d) den skal ikke uten saklig grunn fremstille mindreårige i farlige situasjoner.

2. Telekjøp skal være i samsvar med kravene i nr. 1 og skal i tillegg ikke påvirke mindreårige til å inngå avtaler om salg eller leie av varer eller tjenester.

Artikkel 17

1. Sponsede fjernsynsprogrammer skal oppfylle følgende krav:

- a) innholdet i et sponset program og fastsettelsen av sendetiden for dette kan ikke under noen omstendigheter påvirkes av sponsoren på en slik måte at det berører fjernsynsstasjonens ansvar og redaksjonelle uavhengighet når det gjelder programmer,
- b) de skal klart kunne identifiseres som sponset ved at sponsorens navn og/eller logo angis i begynnelsen og/eller slutten av programmene,
- c) de må ikke oppfordre til kjøp eller leie av sponsorens eller tredjemanns produkter eller tjenester og må spesielt ikke inneholde særlige, salgsfremmende henvisninger til disse produktene eller tjenestene.

2. Fjernsynsprogrammer kan ikke sponses av foretak som har som hovedvirksomhet å fremstille eller selge sigaretter og andre tobakksvarer.

3. Når fjernsynsprogrammer sponses av foretak hvis virksomhet bl.a. omfatter framstilling

eller salg av legemidler og medisinsk behandling, kan sponsingen fremme foretakets navn eller image, men kan ikke fremme særskilte reseptpliktige legemidler eller særskilt reseptpliktig medisinsk behandling i den medlemsstat hvis myndighet fjernsynsselskapet er underlagt

4. Nyhetssendinger og sendinger som formidler politisk nyhetsstoff, kan ikke sponses.

Artikkel 18

1. Prosentandelen av sendetid avsatt til telekjøp, reklameinnslag eller andre former for reklame, med unntak av telekjøpvinduer i henhold til artikkel 18a, skal ikke overstige 20 % av den daglige sendetiden. Sendetiden avsatt til reklameinnslag skal ikke overstige 15 % av den daglige sendetiden.

2. Prosentandelen av sendetid avsatt til reklameinnslag og telekjøp skal innenfor et gitt tidsrom av én klokke ikke overstige 20 %.

3. For denne artikkels formål skal reklame ikke omfatte

—meldinger fra fjernsynsselskapet i forbindelse med dets egne programmer og tilleggsprodukter direkte avledet av disse programmene,

- meldinger om offentlige tjenester og vederlagsfrie innslag om veldedige formål.

Artikkel 18a

1. Telekjøpvinduer som sendes av en kanal som ikke utelukkende er viet telekjøp, skal vare minst 15 minutter uten avbrudd.

2. Det skal sendes høyst åtte vinduer per dag. Deres samlede varighet skal ikke overstige tre timer per dag. De skal klart kunne identifiseres som telekjøpvinduer ved optiske eller akustiske hjelpemidler

Artikkel 19

Kapittel I, II, IV, V, VI, VIa og VII får tilsvarende anvendelse på kanaler som utelukkende er viet telekjøp. Reklame er tillatt på slike kanaler med de daglige begrensninger som er fastsatt i artikkel 18 nr. 1. Artikkel 18 nr. 2 får ikke anvendelse.

Artikkel 19a

Kapittel I, II, IV, V, VI, VIa og VII får tilsvarende anvendelse på kanaler som utelukkende er viet selvfremmende virksomhet. Andre former for reklame er tillatt på slike kanaler med de begrensninger som er fastsatt i artikkel 18 nr. 1 og 2. Særlig denne bestemmelse skal tas opp til revisjon i samsvar med artikkel 26.

Artikkel 20

Med forbehold for artikkel 3 kan medlemsstatene i behørig samsvar med fellesskapsretten fastsette andre vilkår enn dem som er fastsatt i artikkel 11 nr. 2-5 og i artikkel 18 og 18a, for sendinger som utelukkende er beregnet på å mottas innenlands, og som verken direkte eller indirekte kan mottas i én eller flere andre medlemsstater.

Artikkel 21⁹

Kapittel V: Beskyttelse av mindreårige og offentlig orden

Artikkel 22

1. Medlemsstatene skal treffe passende tiltak for å sikre at fjernsynsselskaper underlagt deres myndighet ikke sender noen programmer som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, mentale og moralske utvikling, særlig programmer som inneholder pornografiske scener eller umotivert vold.

2. Tiltakene nevnt i nr. 1 skal også omfatte andre programmer som kan skade mindreåriges fysiske, mentale og moralske utvikling, med mindre det ved valg av sendetid eller ved andre tekniske tiltak sørges for at mindreårige som befinner seg i sendeområdet, vanligvis ikke kan se eller høre slike sendinger.

3. Når slike programmer kringkastes i ukodet form, skal medlemsstatene i tillegg sørge for at det gis en akustisk advarsel før sending, eller at programmene under hele sendetiden kan identifiseres ved hjelp av et visuelt symbol.

Artikkel 22a

Medlemsstatene skal påse at sendinger ikke inneholder elementer som sporer til hat på grunnlag av rase, kjønn, religion eller nasjonalitet.

Artikkel 22b

1. I rapporten nevnt i artikkel 26 skal Kommisjonen særlig legge vekt på anvendelsen av dette kapittel.

2. Innen ett år etter at dette direktiv er kunngjort, skal Kommisjonen i samarbeid med vedkommende myndigheter i medlemsstatene foreta en undersøkelse av mulige fordeler og ulemper ved andre tiltak som tar sikte på å lette foreldres eller andre foresattes kontroll med hvilke programmer mindreårige kan se. I denne undersøkelsen skal det særlig vurderes om det er ønskelig

—å kreve at nye tv-apparater utstyres med en teknisk innretning som gjør det mulig for foreldre eller andre foresatte å sile ut visse programmer,

—å innføre passende klassifiseringssystemer,

—å fremme en familievennlig fjernsynspolitik og andre pedagogiske og bevisstgjørende tiltak,

—å ta i betraktning erfaringene som er gjort på dette området i og utenfor Europa, samt synspunkter fra de berørte parter, f.eks. fjernsynsselskaper, produsenter, pedagoger, medie-eksperter og relevante organisasjoner."

Kapittel VI: Rett til beriktigelse

Artikkel 23

1. Med forbehold for andre sivilrettslige, forvaltningsrettslige eller strafferettslige bestemmelser vedtatt av medlemsstatene skal enhver fysisk eller juridisk person uansett nasjonalitet hvis rettmessige interesser, særlig vedkommendes ære og omdømme, er blitt krenket ved framsettelse av uriktige faktiske opplysninger i et fjernsynsprogram, ha rett til å beriktige påstandene eller til tilsvarende tiltak. Medlemsstatene skal påse at den faktiske utøvelsen av retten til beriktigelse eller til tilsvarende tiltak ikke hindres av urimelige vilkår. Beriktigelsen skal sendes innen rimelig tid etter at anmodningen er dokumentert, på et tidspunkt og på en måte som er hensiktsmessig ut fra sendingen som anmodningen gjelder.

2. Retten til beriktigelse eller tilsvarende tiltak skal kunne utøves overfor alle fjernsynsselskaper som er underlagt en medlemsstats myndighet.

3. Medlemsstatene skal vedta de nødvendige bestemmelser for å gjennomføre retten til beriktigelse eller tilsvarende tiltak og fastsette fremgangsmåten som skal følges ved utøvelse av slik rett. De skal særskilt sikre at fristen for utøvelse av retten til beriktigelse

eller andre tiltak er tilstrekkelig, og at fremgangsmåten er slik at retten eller tiltakene kan utøves på tilbørlig måte av fysiske eller juridiske personer som er bosatt eller etablert i andre medlemsstater.

4. Krav om utøvelse av retten til beriktigelse eller om tilsvarende tiltak kan avvises dersom kravet ikke er berettiget etter vilkårene i nr. 1, ville innebære en straffbar handling, ville påføre fjernsynsselskapet ansvar eller ville stride mot den offentlige moral.

5. Det skal fastsettes bestemmelser som gir adgang til domstolsprøving av tvister om utøvelse av retten til beriktigelse og til tilsvarende tiltak.

Kapittel VIa: Kontaktutvalg

Artikkel 23a

1. Det skal nedsettes et kontaktutvalg under ledelse av Kommisjonen. Utvalget skal bestå av representanter for vedkommende myndigheter i medlemsstatene. Det skal ledes av en representant for Kommisjonen og sammenkalles enten på vedkommendes initiativ eller på anmodning fra en medlemsstats delegasjon.

2. Utvalget skal ha til oppgave

a) å lette en effektiv gjennomføring av dette direktiv ved regelmessig samråd om konkrete problemer som måtte oppstå ved anvendelsen, særlig ved anvendelsen av artikkel 2, samt om andre saker som det anses nyttig å utveksle synspunkter om,

b) å avgi uttalelser på eget initiativ eller på anmodning fra Kommisjonen om medlemsstatenes anvendelse av bestemmelsene i dette direktiv,

c) å være et forum for utveksling av synspunkter på hvilke saker som bør behandles i rapportene medlemsstatene skal avgi i henhold til artikkel 4 nr. 3, om rapportenes metodikk, om mandatet for den uavhengige undersøkelsen omhandlet i artikkel 25a, om vurderingen av anbudene i forbindelse med den og om selve undersøkelsen,

d) å diskutere resultatene av de regelmessige samråd mellom Kommisjonen og representantene for fjernsynsselskaper, produsenter, forbrukere, fabrikanter, tjenesteytere, fagforeninger og skapende virksomhet,

e) å lette utveksling av informasjon mellom medlemsstatene og Kommisjonen om situasjonen og utviklingen i lovgivningen på fjernsynsområdet på bakgrunn av Fellesskapets audiovisuelle politikk, og om relevant utvikling på det tekniske området,

f) å granske enhver utvikling innen sektoren som det anses nyttig å utveksle synspunkter om.

Kapittel VII: Sluttbestemmelser

Artikkel 24

På områder som ikke samordnes ved dette direktiv, berører direktivet ikke rettigheter og plikter medlemsstatene har som følge av eksisterende avtaler om telekommunikasjoner og fjernsyn.

Artikkel 25

1. Medlemsstatene skal senest 3. oktober 1991 sette i kraft de nødvendige lover og forskrifter for å etterkomme dette direktiv. De skal straks gi Kommisjonen underretning om dette.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som blir vedtatt på de områdene dette direktiv omhandler.

Artikkel 25a

En ny vurdering som fastsatt i artikkel 4 nr. 4 skal finne sted innen 30. juni 2002. Ved vurderingen skal det tas hensyn til en uavhengig rapport om virkningen av de aktuelle tiltakene på fellesskapsplan og på nasjonalt plan.

Artikkel 26

Innen 31. desember 2002 og deretter hvert annet år skal Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet, Rådet og Den økonomiske og sosiale komité en rapport om gjennomføringen av dette direktiv, med senere endringer, og eventuelt framsette ytterligere forslag om å tilpasse direktivet til utviklingen på fjernsynsområdet, særlig på bakgrunn av den seneste teknologiske utvikling.

Artikkel 27

1. Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, innen 30. desember 1998. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 28

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i De Europeiske Fellesskaps Tidende.

Artikkel 29

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Luxembourg, 3. oktober 1989.

For Rådet

R.DUMAS
Formann

G:/M3/OGU/TV-DIR/TVDIR KONSOLIDERT2

¹) OJ No C 179, 17. 7. 1986, p. 4.

²) OJ No C 49, 22. 2. 1988, p. 53, og OJ No 158, 26. 6. 1989.

³) OJ No C 232, 31. 8. 1987, p. 29.

¹) EFT nr. C 185 av 19.7.1995, s. 4, og EFT nr. C 221 av 30.7.1996, s. 10.

²) EFT nr. C 301 av 13.11.1995, s. 35.

³) Europaparlamentsuttalelse av 14. februar 1996 (EFT nr. C 65 av 4.3.1996, s. 113), Rådets felles holdning av 18. juli 1996 (EFT nr. C 264 av 11.9.1996, s. 52) og europaparlamentsbeslutning av 10. juni 1997 og rådsbeslutning av 19. juni 1997.

⁴) EFT nr. L 298 av 17.10.1989, s. 23. Direktivet endret ved tiltrædelsestraktaten av 1994

⁵) sak C-221/89: The Queen mot Secretary of State for Transport, ex parte Factortame Ltd and Others, Samling 1991, s. I-3905, premiss 20.

⁶) Se særlig dommen i sak 33/74, Van Binsbergen mot Bestuur van de Bedrijfsvereniging, Samling 1974, s. I-1299, og i sak 23/93, TV 10 SA mot Commissariaat voor de Media, Samling 1994, s. I-4795.

⁷) EFT nr. L 113 av 30.4.1992, s. 13.

⁸) KDs fotnote: Artikkel 8 er opphevet ved Europaparlaments- og Rådskdirektiv 97/36/EF.

⁹) KDs fotnote: Bestemmelsen er med mindre endringer erstattet av artikkel 3 nr 2

